

**A Magyar Tudományos Akadémia elnökének
34/2022. (XII. 14.) számú határozata
a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzatáról**

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 14. §-ában, a posztdoktorként való foglalkoztatásról és a Bolyai János Kutatási Ösztöndíjről szóló 156/1997. (IX. 19.) Korm. rendelet 4. § (8) bekezdésében, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 32/2009. (VI. 23.) számú állásfoglalásában biztosított jogkörömben eljárva, az Elnökség 43/2022. (XI. 23.) számú határozata alapján, a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzatát a felsőoktatásért felelős miniszterrel egyetértésben az alábbiak szerint határozom meg.

Az ösztöndíj célja

1. §

A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (a továbbiakban: ösztöndíj) célja a 156/1997. (IX. 19.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) megállapított körben a kiemelkedő kutatás-fejlesztési teljesítmény ösztönzése és elismerése, valamint az MTA doktora cím elnyerésére való felkészülés elősegítése.

Az ösztöndíj

2. §

(1) Az ösztöndíj az Akadémia által nyilvánosan meghirdetett pályázaton, az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma (a továbbiakban: Kuratórium) kedvező döntése alapján nyerhető el.

(2) Az ösztöndíjban részesíthetők maximális számát az Akadémia elnöke által megjelölt keret erejéig, a rendelkezésre álló forrás figyelembevételével évenként határozza meg a Kuratórium, és azt – az Akadémia elnökének jóváhagyása után – évenkénti pályázati hirdetményében teszi közzé.

3. §

(1) Az ösztöndíj folyósításának időtartama – a Kuratórium döntése szerint – egy, két vagy három év lehet, amely időtartam nem hosszabbítható meg.

(2) Az ösztöndíjban a pályázó kutató legfeljebb két alkalommal részesülhet.

(3) Az ösztöndíjra ismételten csak az pályázhat, aki az első Bolyai-ösztöndíját „jó” vagy „kiemelkedő” minősítésű záró kutatói jelentéssel fejezte be.

(4) Az ösztöndíj bér jellegű költségek fedezésére szolgál.

A pályázó

4. §

(1) Az ösztöndíj elnyerésére az pályázhat, aki a pályázati kiírásban megjelölt benyújtási határidő időpontjáig 45. életévét még nem töltötte be és a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 16. § (4) bekezdésében, illetve 105. § (5) bekezdésében meghatározott tudományos fokozattal (PhD vagy DLA), vagy az Nftv. 101. § (9) bekezdése szerint művészeti díjjal rendelkezik, de még nem szerzett MTA doktora címet. Kiskorú gyermeket nevelő kutató esetén az a pályázati korhatár gyermekeként két évvel megemelkedik, ha a pályázat benyújtását megelőzően a kutató a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény szerinti gyermekgondozási támogatásban részesült vagy a gyermek gondozása céljából a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény szerint az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásában részesült, ide nem értve a táppénzt.

(2) A külföldön szerzett tudományos fokozat elismeréséről az MTA Titkárság Kutatási Pályázatok Főosztálya (a továbbiakban: Főosztály) hivatalból kikéri az Oktatási Hivatal Magyar Ekvivalencia és Információs Központ véleményét a Kuratórium döntése előtt.

(3) Ha a pályázatot elnyert kutató az ösztöndíj folyósításának időtartama alatt megszerzi az MTA doktora tudományos címet, akkor az ösztöndíj további folyósítása a doktori tiszteletdíj folyósításának megkezdésével egyidejűleg megszűnik, és az ösztöndíjas az MTA doktori cím megszerzését követő hónap utolsó napjáig záró beszámoló készítésére kötelezett, melyben az ösztöndíjas röviden összefoglalja, hogy a Bolyai Ösztöndíj hogyan járult hozzá szakmailag az MTA doktori cím megszerzéséhez.

5. §

(1) Pályázatot foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban (közalkalmazotti jogviszony, munkaviszony, közszolgálati jogviszony és polgári jogi szerződéses jogviszony, továbbiakban együttesen foglalkoztatásra irányuló jogviszony) álló, vagy foglalkoztatásra irányuló jogviszonnyal nem rendelkező magyar állampolgár egyaránt benyújthat, azonban a pályázat benyújtásakor mellékelni kell az ösztöndíj pályázati adatlapján megjelölt magyarországi kutatóhely intézményi fogadókészségéről szóló nyilatkozatot. Az ösztöndíj folyósításának feltétele az ösztöndíj pályázati adatlapján megjelölt magyarországi kutatóhelyen – vagy a Kuratórium elnökének engedélyezésével más magyarországi tudományos intézménynél – meglévő heti minimum 20 órás foglalkoztatásra irányuló jogviszony. A pályázó, sikeres pályázat esetén, az ösztöndíj-szerződés aláírásakor meglévő, a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyát köteles írásban igazolni.

(2) Határainkon túli magyar kutató abban az esetben nyújthat be pályázatot, ha kutatásait magyarországi tudományos intézményben (felsőoktatási intézményben, akadémiai kutatóintézetben, egyéb tudományos kutatóhelyen) kívánja végezni, és a pályázat benyújtásakor mellékelni az ösztöndíj pályázati adatlapján megjelölt magyarországi kutatóhely intézményi fogadókészségéről szóló nyilatkozatot.

6. §

(1) A pályázó a Bolyai-ösztöndíjat nem veheti igénybe, ha az ösztöndíjas időszak alatt más magyar állami és/vagy nemzetközi forrásból származó, saját személyi juttatásának kifizetésére felhasználható kutatói ösztöndíjjal is rendelkezik (ez alól kivételt jelent a Bolyai-ösztöndíj

kiegészítését célzó állami ösztöndíj). A pályázó sikeres pályázat esetén, az ösztöndíj-szerződés aláírásakor köteles nyilatkozni arról, hogy a pályázatával érintett időszakban más ösztöndíjjal rendelkezik-e.

(2) Az elnyert pályázat (pl. folyamatos és tartós, 1 hónapot meghaladó külföldi távollét miatt, vagy az előző bekezdésben említett magyar, vagy nemzetközi forrásból származó, a Bolyai-ösztöndíjjal egyidejűleg igénybe nem vehető ösztöndíj miatt) évente maximum 4 hónapra felfüggeszhető. A felfüggesztési időszakok összevonhatók, így a 2 évre elnyert Bolyai-ösztöndíj esetében 8 hónap, míg 3 évre elnyert Bolyai-ösztöndíj esetében 12 hónap folyamatos felfüggesztés kérhető. A felfüggesztés alapjául szolgáló tényt a pályázó köteles írásban bejelenteni az Főosztálynak legkésőbb a felfüggesztés megkezdése előtt 10 nappal. A felfüggesztés időtartama alatt Bolyai-ösztöndíj nem folyósítható, viszont az ösztöndíj lejáratí ideje a felfüggesztés idejével meghosszabbodik. A felfüggesztésről szóló kérvényekről a Kuratórium elnöke dönt. A gyermekgondozást segítő ellátás (GYES), a gyermeknevelési támogatás (GYET), a csecsemőgondozási díj (CSED), és a gyermekgondozási díj (GYED) miatti ösztöndíj felfüggesztésről szóló kérvények esetében az évente maximum 4 hónapos korlátot meghaladhatóan is felfüggeszhető a kutatás, amelyről a Kuratórium elnöke dönt. A felfüggesztés időtartama ebben az esetben sem haladhatja meg a 3 évet. A hivatalosan orvos által igazolt tartós betegség miatt az elnyert időtől függetlenül a maximum 12 hónapos felfüggesztés kérhető, amelyről a Kuratórium elnöke dönt.

(3) Ha az ösztöndíjat elnyert pályázó az ösztöndíj alapjául szolgáló munkát a pályázati kiírásban közzétett kezdőidőpontban nem kezdi meg (ezáltal az ösztöndíjat az adott időszakban nem veszi igénybe), az ösztöndíj elnyeréséhez ismételt pályáznia kell (azaz az ösztöndíj megkezdésének időpontja nem halasztható).

A pályázat

7. §

(1) A Bolyai-ösztöndíjat a Kuratórium évente egy alkalommal hirdeti meg. A pályázati felhívást az Akadémia a hivatalos honlapján teszi közzé. A pályázat eredményének közzététele a pályázati kiírás közzétételével egyező módon történik.

(2) A pályázat fő részei a következők:

- a) a pályázó személyének,
- b) a pályázó tudományos eredményeinek és munkássága hatásának,
- c) a tervezett kutatómunkának

tárgyilagos bemutatása.

(3) A pályázó személyének bemutatása érdekében pályázatához tudományos önéletrajzot nyújt be, mellékeli a tudományos fokozatáról szóló oklevél egyszerű másolatát, valamint az intézményi fogadókésztséget igazoló iratot.

(4) A pályázó tudományos eredményeit pontos bibliográfiai adatokkal ellátva az MTA Könyvtár és Információs Központ közreműködésével működtetett Adatbázis (Magyar Tudományos Művek Tára /MTMT/) rendszerének alkalmazásával a Bolyai-pályázati felhívásban megadott módon mutatja be.

(5) A pályázó tudományos kutatói tevékenységének hatását a következő csoportosításban mutatja be:

- a) tudományos kutatói csoport, és/vagy program irányítása,
- b) szerkesztőségi munka tudományos művek kiadásában,
- c) tudományos testületekben tagság, tisztség,
- d) elnyert tudományos díjak,
- e) tudományos konferencia szervezése,
- f) egyéb kutatási támogatások felsorolása (amennyiben rendelkezik ilyenekkel).

(6) A pályázó megjelöli azt a tudományterületet és tudományágat, amelynek körébe tartozik a tervezett kutatómunkája. A tudományterületek és tudományágak felsorolását e szabályzat 1. sz. melléklete tartalmazza. Abban az esetben, ha a pályázó által megjelölt tudományterületi kollégium nem fogadja be illetékesség hiánya miatt a pályázatot, akkor a pályázó írásos beleegyezésével átsorolható más tudományterületi kollégiumba.

(7) A pályázó éves bontású kutatási munkatervet nyújt be, amelyben ismerteti a tervezett kutatás előzményeit, a célkitűzést, bemutatja az alkalmazni kívánt módszereket és megjelöli a várható tudományos eredményeket, valamint az eredmények tudományos, illetve társadalmi hasznosíthatóságának jelentőségét.

(8) A pályázattal és a bírálati szempontokkal kapcsolatos további részletes előírásokat a Kuratórium Szervezeti és működési szabályzata, valamint az aktuális pályázati kiírás tartalmazza.

A pályázat benyújtása

8. §

(1) A pályázatot az erre a célra kialakított internet alapú pályázati rendszer pályázati űrlapjainak a rendszerűtmutató szerinti kitöltésével, valamint a pályázati felhívásban rögzített egyes pályázati dokumentumok kinyomtatott és aláírt változatának beküldésével kell benyújtani.

(2) A papíralapon bekért eredeti pályázati dokumentumokat a Kuratóriumnak címezve, a Magyar Tudományos Akadémia Kutatási Pályázatok Főosztályához kell benyújtani, a pályázati kiírásban feltüntetett módon és határidőben. A késedelmesen vagy hiányosan benyújtott pályázatot a Kuratórium érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

A pályázat elbírálása

9. §

(1) A pályázat támogatásáról a Kuratórium – az általa felkért tudományterületi kollégiumok szakvéleménye alapján – dönt.

(2) A pályázatot elnyert kutatóval a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága szerződést köt, és annak alapján az ösztöndíj folyósításáról gondoskodik.

(3) A pályázat támogatásáról szóló, szakmai értékelés alapján hozott döntés ellen fellebbezési lehetőség nincs.

Kutatói jelentés

10. §

(1) A Bolyai ösztöndíjas évenként kutatói jelentésben számol be a Kuratóriumnak az elvégzett kutatói munkáról. A jelentést az ösztöndíj internet alapú informatikai rendszerében készíti el.

(2) A kutatói jelentést a Kuratórium – az általa felkért tudományterületi kollégiumok szakvéleménye alapján – „kiemelkedő”, „jó”, „megfelelő” vagy „nem megfelelő” minősítéssel értékeli.

(3) A kutatói jelentés „nem megfelelő” minősítése esetén az ösztöndíj megvonásáról, illetve a visszafizetési kötelezettségről az illetékes tudományterületi kollégium javaslata alapján a Kuratórium dönt.

(4) A pályázatban megadott kutatási munkaterv indokolt esetben – az első éves jelentés alkalmával, kivételes esetben a második éves jelentéskor a következő munkaszakasz tekintetében – az illetékes tudományterületi kollégium elnökének javaslatára a Kuratórium elnökének jóváhagyásával módosítható.

(5) A kutatói jelentéssel és az értékeléssel kapcsolatos további előírásokat a Kuratórium Szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

Záró rendelkezések

11. §

(1) Jelen szabályzat tekintetében a Korm. rendelet 4. § (8) bekezdése alapján a felsőoktatásért felelős miniszter egyetértési jogot gyakorol.

(2) Jelen szabályzatot a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége 2022. november 22-ei ülésnapján hagyta jóvá. Jelen szabályzat az utolsó aláírását követő napon lép hatályba, amellyel egyidejűleg hatályát veszti az MTA elnökének 5/2018. (II.16.) számú határozata.

(3) A határozatot az Akadémiai Értesítőben és a Magyar Tudományos Akadémia honlapján kell közzétenni; valamint az érintettek számára a helyben szokásos módon kell kihirdetni és hozzáférhetővé tenni.

Budapest, 2022. december 14.

Freund Tamás
az MTA elnöke

A Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzatával egyetértek.

Budapest, 2022. *XII. 20.*

Csák János
kulturális és innovációs miniszter

**A tudományterületi és tudományági megnevezések
Bolyai János Kutatási Ösztöndíj
(1. melléklet)**

Tudományterület	Tudományág
Nyelv- és irodalomtudományok	Irodalom- és kultúratudományok Klasszika-filológia Néprajztudomány Nyelvtudomány Orientalisztika Zenetudomány
Filozófiai és történettudományok	Filozófia Művészettörténet Neveléstudomány Pszichológia Régészet Történettudomány
Matematikai tudományok	Matematika Operációkutatás Számítástudomány
Agrártudományok	Agrár-közgazdaságtan Agrár-bioműszaki tudomány Állattudomány, takarmányozás és gyepgazdálkodás Állatorvos-tudomány Erdészet Kertészet-és élelmiszer-tudomány Mezőgazdasági biotechnológia Növénynevelés Növényvédelem Talajtan, vízgazdálkodás és növénytermesztés
Orvosi tudományok	Orvostudomány Egészségtudomány Gyógyszerészet
Műszaki tudományok	Anyagtudomány és technológia Áramlás- és hőtechnika Automatizálás és számítástechnika Elektronikus eszközök és technológiák Elektrotechnika Energetika Építészet Gépszerkezettan Informatika Közlekedéstudomány

Metallurgia
Szál- és kompozittechnológia
Szilárd testek mechanikája
Távközlés
Vízgazdálkodás-tudomány

Kémiai tudományok

Analitikai és környezeti kémia
Anyagtudomány és műszaki kémia
Elméleti kémia
Élelmiszerkémia és biotechnológia
Fizikai kémia
Gyógyszerésztudomány
Szerves és biomolekuláris kémia
Szervetlen és fémorganikus kémia

Biológiai tudományok

Antropológia
Biofizika
Biokémiai és molekuláris biológia
Bioinformatika
Botanika
Elméleti biológia
Etológia
Evolúcióbiológia
Genetika
Hidrobiológia
Immunológia
Környezet és egészség
Mikrobiológia
Neurobiológia
Növényélettan
Ökológia
Sejt- és fejlődésbiológia
Természetvédelem és konzervációbiológia
Zoológia

Gazdaság- és jogtudományok

Állam- és jogtudomány
Gazdaságtudományok
Hadtudomány
Nemzetközi és Fejlődés-tanulmányok
Politikatudomány
Regionális tudományok
Szociológia

Földtudományok

Bányászat
Földrajz
Földtan
Geodézia és geoinformatika
Geofizika
Geokémia, ásvány- és kőzettan
Meteorológia
Paleontológia

Fizikai tudományok

Általános fizika
Atom- és molekulafizika
Biológiai és orvosi fizika
Elektromágnesség
Gázok és plazmák fizikája
Kondenzált anyagok fizikája
Magfizika
Részecskefizika
Űrfizika és csillagászat
Lézerfizika
Statisztikus fizika